

Het verhalenboek

Waarin mensen een boekje open doen over hun eigen burgerinitiatief

VERDER

LAAT U INSPIREREN!

Hebt u te maken met [een burgerinitiatief rondom zorg en welzijn](#)? Laat u dan inspireren door Wijzelf Zorgcoöperatie Zoetermeer en Dorpscoöperatie Lierop Leeft. Zorgvragers, vrijwilligers, bestuursleden, gemeenteambtenaren en andere betrokkenen vertellen in dit verhalenboek hun persoonlijke verhalen en doen een boekje open over de initiatieven.

De verhalen zijn opgehaald door middel van narratief onderzoek. Vilans voerde dit onderzoek uit samen met de twee initiatieven. Het luisteren naar de verhalen leverde rijke informatie op. Naast het ophalen van verhalen vroegen we welke waarden de betrokkenen van de twee initiatieven belangrijk vinden voor het initiatief. Dit gaf hen inzichten in elkaar, in de overeenkomsten en de verschillen.

“VLINDERS WORDEN
ÉCHT MOOI ALS JE ZE DE
RUIJTE GEEFT OM TE
ONTPLOOIEN.”

(WETHOUDER T.C.W. MAAS,
GEMEENTE SOMEREN)

In deze verhalenbundel geven we je aan de hand van kenmerkende - door de initiatieven zelf geschetste personages - een inkijk in de waarden en bijbehorende verhalen. De verhalen zijn uniek en zijn voor elk (burger-) initiatief weer anders. Er valt veel te leren van de verhalen; ze helpen kennis naar boven te brengen die veelal onder de oppervlakte ligt. Deze kennis kan gebruikt worden als communicatiemiddel tussen verschillende groepen, die niet van de waarden van elkaar afweten, om overeenkomsten en verschillen van elkaar te begrijpen. Ook nu blijkt maar weer hoe waardevol het is om met elkaar in gesprek te gaan.

“Door samen met een diversiteit aan betrokken mensen te praten over de waarden van de oprichting van onze dorpscoöperatie, word je nadrukkelijk geconfronteerd met vragen als: Waarom doen we dit? Wat is de vraag? Wat is de toegevoegde waarde? Het beantwoorden van deze vragen leidt tot verdieping van inzicht.” (Martien Kusters, voorzitter Dorpscoöperatie Lierop Leeft).

Bent u betrokken bij een burgerinitiatief in zorg en welzijn en wilt u weten wat Vilans voor u kan betekenen?

[Neem dan contact met ons op!](#)

TWEЕ BURGERINITIATIEVEN | VEEL WAARDEVOLLE VERHALEN

DORPSCOÖPERATIE LIEROP LEEFT

[LEES MEER OVER LIEROP](#)

DE VERHALEN VAN LIEROP:

DE BESTUURDER

DE WERKGROEPEN

DE VRIJWILLIGER

DE EXTERNEN

WIJZELF ZORGCÖPERATIE ZOETERMEER

[LEES MEER OVER ZOETERMEER](#)

DE VERHALEN VAN ZOETERMEER:

DE BESTUURDER

DE AANBIEDER

DE ZORGVRAGER

DE OMGEVING

OVER DORPSCOÖPERATIE LIEROP LEEFT

In het Noord-Brabantse kerkdorp Lierop heerst nog altijd het gevoel van 'ons kent ons'. De Lieropenaren beschrijven hun dorp als saamhorig en ondernemend.

"Lierop is thuis. Je kent iedereen en weet waar iedereen vandaan komt. Je hebt samen in de klas gezeten. Dat zorgt voor saamhorigheid. Het is een basis."

Die saamhorigheid en ondernemende instelling uiten zich in relatief veel lokale evenementen, maar ook in het ontstaan van dorpscoöperatie Lierop Leeft in begin 2014.

"Ik denk dat je nog steeds kunt voelen en zien dat Lierop een zelfstandige gemeenschap is. Wij zijn bekwaam genoeg om onze eigen boontjes te doppen en hebben ideeën die we zelf uitwerken."

Van de 2.150 inwoners in Lierop zijn maar liefst 1.000 inwoners in 400 gezinnen lid van de dorpscoöperatie. De missie van dorpscoöperatie Lierop Leeft is de kracht van de inwoners bundelen om zo de leefbaarheid van Lierop op peil te houden. Het helpt voorzieningen in het dorp te behouden en wil ondersteunen op het gebied van; opvoeden/opgroeien, wonen, zorg en dienstverlening. Onderlinge solidariteit en wederkerigheid zijn belangrijk.

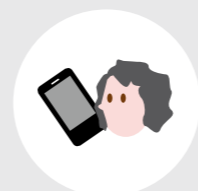
"Ik vind het belangrijk om te weten wat er leeft als je in een dorp woont. Juist in zo'n dorpscoöperatie komen de terreinen, jeugd, ouderen, zorg en wonen bij elkaar. Zo blijf je op de hoogte van wat er gebeurt en ben je onderdeel van je dorp."

DE 7 BELANGRIJKE WAARDEN VAN LIEROP LEEFT:

- **We doen het samen;** We doen zoveel mogelijk zelf, maar indien nodig is er altijd iemand om te helpen.
- **Ruimte om te ontwikkelen;** We durven het oude los te laten om iets nieuws te ontwikkelen.
- **Lef, durf en kritisch;** We zijn trots, maar blijven kritisch.
- **Diversiteit;** We hebben een divers palet, voor jong en oud, over wonen en zorg. Iedereen kan meedoen.
- **Groeimodel;** We blijven bedenken hoe we ons het beste kunnen organiseren waarbij de vraag van de inwoner altijd centraal staat.
- **Onze dorpsgenoten;** Er is een grote diversiteit in mensen uit Lierop en zij zijn allen geïntegreerd in de coöperatie.
- **Dichtbij;** Van globaal naar lokaal, terug naar de menselijke maat op huiskamerniveau.

Vilans haalde in twee bijeenkomsten verhalen op bij zorgvragers, vrijwilligers, bestuurders en andere betrokkenen van Lierop Leeft. Naast de verhalen werden vier kenmerkende personages uit het initiatief geschetst: de bestuurder, de werkgroepen, de vrijwilliger en de externen. Zij vertellen hun verhalen aan de hand van de voor hen drie belangrijkste waarden van het initiatief.

LEES DE VERHALEN VAN LIEROP:

DE BESTUURDER

DE WERKGROEPEN

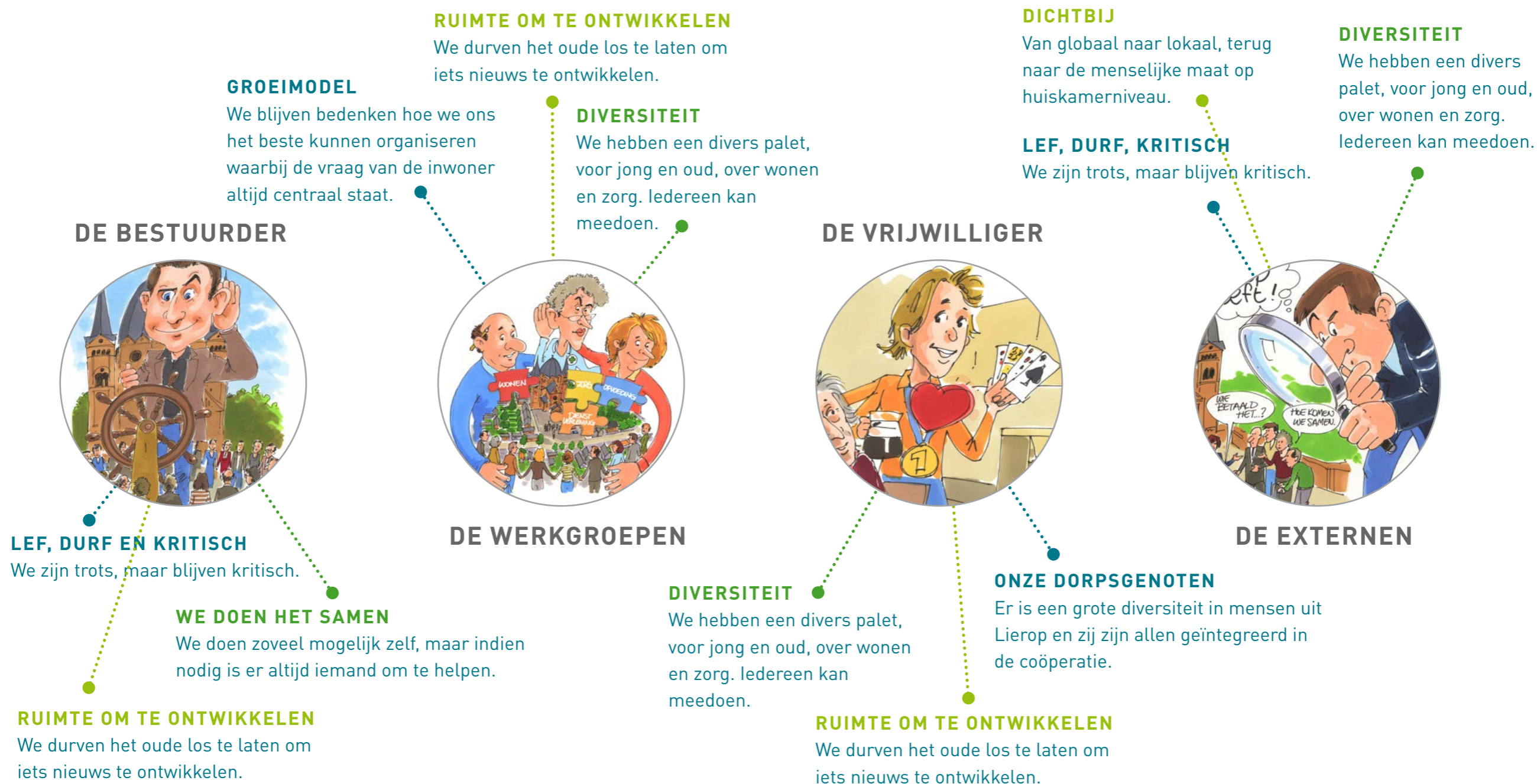
DE VRIJWILLIGER

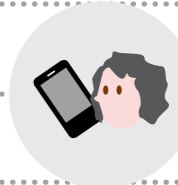

DE EXTERNEN

DE WAARDEN VAN LIEROP LEEFT

DE BESTUURDER

De bestuurder in Lierop Leeft staat aan het roer van de dorpscoöperatie. Om tot de juiste koers te komen heeft de bestuurder een groot netwerk van alle leden van Lierop Leeft om zich heen. De bestuurder heeft een luisterend oor, is het aanspreekpunt van de leden en stuurt bij waar nodig.

De waarden van de bestuurder:

- WE DOEN HET SAMEN
- RUIMTE OM TE ONTWIKKELEN
- LEF, DURF EN KRITISCH

HET SCHIP

Verteld door een bestuurder van Lierop Leeft

“Ik heb het schip gekozen als symbool van de transitie. Je kunt de wind mee en tegen hebben. Je moet laven en er moeten stuurlieders aan boord zijn en manschappen en roeiers als er geen wind is. Je moet koersvast de goede kant opgaan. Dat is wat ons te doen staat als bestuur.”

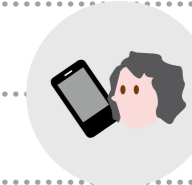
MET STOOM EN KOKEND WATER

Verteld door een bestuurder van Lierop Leeft

“We wilden mensen duidelijk maken waar het om gaat, bewust maken van de veranderingen. Door ze samen op te pakken komen we daar als samenleving sterker uit. ‘Met stoom en kokend water’ is vooral de intensiteit van het hele proces van draagvlakontwikkeling.”

[MEER VERHALEN >](#)

TOCH GEVRAAGD WORDEN

Verteld door een bestuurder van Lierop Leeft

“Toen de coöperatie een feit begon te worden, werd ik naar voren geschoven als bestuurslid. Als betrokkene voel je je dan ook wel enigszins verantwoordelijk om mee te doen. Je zou echt Lierop verlaten als je dan ‘nee’ zou zeggen. Het hoofdmotief van de coöperatie is: Wat zijn nu de echte problemen waar vraag naar is? In plaats van: Wat willen wij doen voor de gemeenschap? We willen niet de regie bepalen voor de rest van het dorp. Nee, we willen dat iedereen in Lierop die iets met de coöperatie te maken heeft er zelf iets voor doet.”

SAMEN ZIJN WE STERKER DAN ALLEEN

Verteld door een bestuurder van Lierop Leeft

“Ten tijde van de decentralisatie en de transitie op het gebied van de AWBZ en de Wmo hebben we ons binnen de groep de vraag gesteld of we het gewoon zouden laten gebeuren of dat we iets gezamenlijks zouden oppakken. Samen zijn we sterker dan alleen. Voor mij was dat heel nadrukkelijk het begin van Lierop Leeft.”

WAARDE
WE DOEN HET SAMEN

GEWOON DOEN!

Verteld door een vrijwilliger

“Geef Lierop Leeft of andere dorpsinitiatieven de kans. Als je met een goed hart en met boerenverstand samen aan tafel zit, dan komt het gewoon goed. Ga weg van risicodekkend gebeuren. Het mooie van Lierop Leeft vind ik dat ze zijn begonnen. Ze hebben heel veel mensen naar zich toegehaald die zich nu ook eigenaar voelen. Door lid te zijn ben je mede-eigenaar en als mede-eigenaar ga je investeren. Dan word je bijna mede-ondernemer in de ruimste zin van het woord. Als je mensen de kansen geeft zonder uitgebreide regels, dan kunnen vrijwilligers zonder vrijblijvend te zijn hartstikke mooie dingen doen.”

WAARDE
LEF, DURF EN
KRITISCH

WAARDE
RUIMTE OM TE
ONTWIKKELEN

DORPSCOÖPERATIE IN DE TOEKOMST

Verteld door een werkgroep lid

“Voorheen was er een hele actieve belangengroep binnen het dorp. Ik zie de dorpscoöperatie een beetje als een verlengde daarvan. Het grote verschil is denk ik dat het nu veel meer omschreven en in groepen verdeeld is. In de werkgroep wonen, waarvan ik lid ben, kijken we bijvoorbeeld hoe we ervoor kunnen zorgen dat de jeugd die dat wil in Lierop kan blijven wonen. Die resultaten zijn wel de meerwaarde van de dorpscoöperatie. Ik ben heel benieuwd waar we uitkomen, hoe lang wij dit door kunnen zetten, of waar het ophoudt. Of het gedragen blijft. Of mensen niet op een gegeven moment denken: Nu is alles goed en hoeven we niets meer te doen. Maar zoals ik het nu zie zijn er al hele goede ontwikkelingen.”

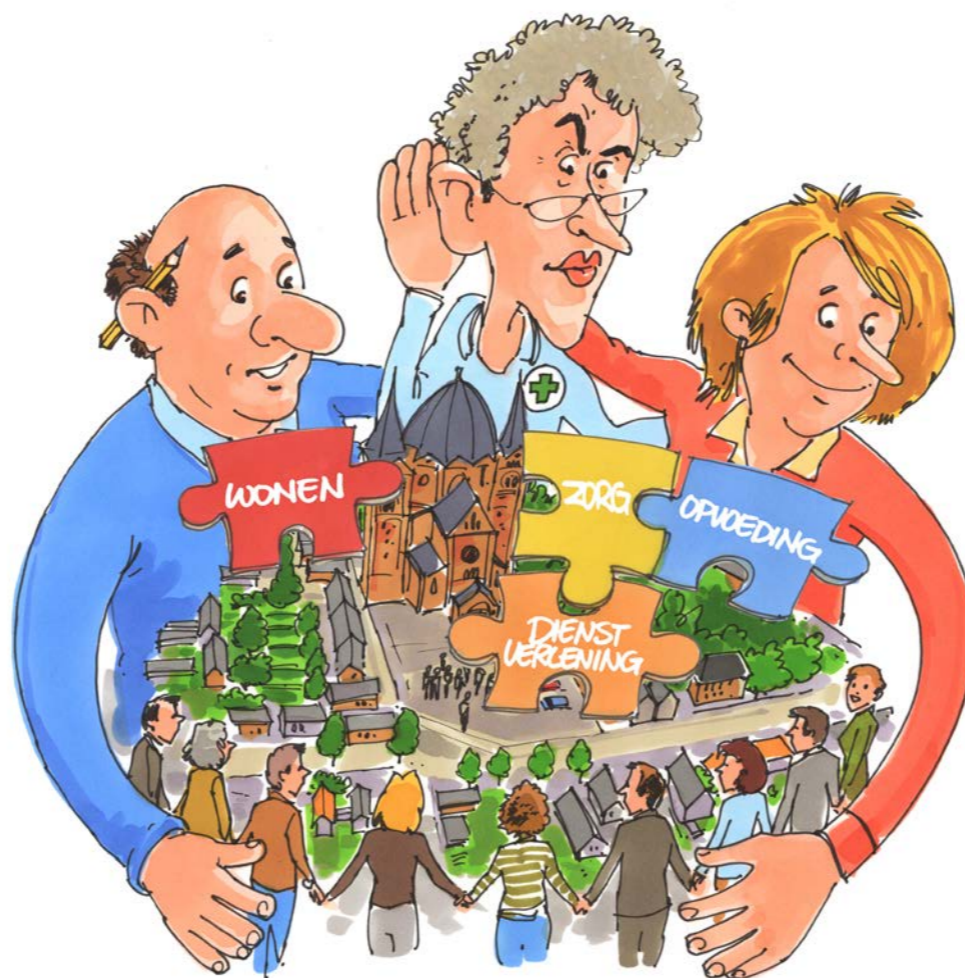

DE WERKGROEPEN

De vier werkgroepen van Lierop Leeft zijn gericht op wonen, zorg, opvoeding en dienstverlening. Ze zetten de plannen van het bestuur om in acties voor leden. Werkgroepleden zijn denkers én doeners en versterken elkaar met hun eigen talenten, kennis en ervaring.

De waarden van de werkgroepen:

- **DIVERSITEIT**
- **GROEIMODEL**
- **RUIMTE OM TE ONTWIKKELEN**

“Gelukkig zijn de mensen die in de werkgroepen zitten ook na de start volop overeind gebleven. Daar gebeurt eigenlijk het werk. Daar wordt de vraag vertaald in een oplossing of een actie.”

“Je merkt als je hier door het dorp wandelt dat je in zo’n korte tijd het aanspreekpunt op het gebied van wonen in Lierop bent. Het voelt heel prettig dat je iets kunt betekenen en dat dat de kracht is om het zo voor elkaar te krijgen.”

[MEER VERHALEN >](#)

DE JEUGD IN LIEROP BEHOUDEN

Verteld door een werkgroep lid wonen

“Is er vraag naar huurwoningen? Is er vraag naar koopwoningen? Om antwoord te krijgen op deze vragen organiseerden we een avond waar een tiental jongeren op afkwamen die over het algemeen wilden huren. Vanuit de werkgroep hebben we contact gelegd met de gemeente en de woningbouwvereniging. Daaruit is iets heel moois gegroeid: het bouwen van een jongerenproject met tien woningen waarbij de jongeren zelf opdrachtgever zijn. Vanuit de werkgroep zorgen we voor begeleiding en helpen we bijvoorbeeld met subsidieaanvragen. Ik heb het vermoeden dat we nooit zo ver waren gekomen als de coöperatie er niet was geweest. Zo proberen we constant aan de weg te timmeren om toch iets te kunnen betekenen voor de gemeenschap op het gebied van wonen.”

WAARDE
RUIJTE OM TE
ONTWIKKELEN

WAARDE
GROEIMODEL

START VAN DE UITVOERING

Verteld door een werkgroep lid

“We hebben van te voren niet bewust gezegd hoe het proces er uit zou zien. Toch is het een heel proces. Tijdens de eerste fase kijk je in een wat kleinere groep hoe het er allemaal uit moet zien. Vervolgens werk je het plan van een dorpscoöperatie uit. Dan ben je dus twee jaar verder. In die tijd hebben we een aantal fantastische bijeenkomsten met een paar honderd mensen gehad. Centraal stond wat de vraag is, wat je zelf kunt doen en wat een dorpscoöperatie kan betekenen. Die grote opkomst geeft een fantastisch gevoel. Het is geen hobby van ons, dus zonder draagvlak gaan wij geen dorpscoöperatie oprichten. Ook al hebben we dat werk allemaal al gedaan. Voor ons was het heel belangrijk dat die er mensen waren.”

LIEROP LEEFT EINDELOOS

Verteld door een vrijwilliger

“Vanuit de werkgroep zorg en welzijn zijn meerdere werkgroepen ontstaan, onder andere de werkgroep zorg waar ik nog steeds in zit. Van daaruit is de dagbesteding, het koffieochtendje, opgezet. En organiseerden we voor 55+ers één keer in de maand dinertjes. Dat heeft steeds meer vorm gekregen en nu staan we aan het begin van Lierop Leeft. Ik hoop dat dat nog heel ver uitgebreid wordt met allerlei initiatieven.”

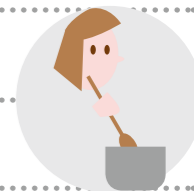
OP ZOEK NAAR DE COMPLEMENTAIRE ORGANISATIE

Verteld door een bestuurder van Lierop Leeft

“Naast de samenstelling van het bestuur, wordt elke werkgroep gekenmerkt door mensen die op zoek zijn naar hun talenten of beroepsmatig al een verleden hebben in de bouw, de zorg, enz. Die mensen zijn op een slimme manier bij elkaar gezet. Ze weten waarover ze het hebben en kunnen ook doortastend zijn. Ik zie bij de werkgroepen dat iedereen toch de dingen doet waar hij uiteindelijk goed in is. De ene meer in organiseren en daadwerkelijk de handen uit de mouwen steken en de ander in het bedenken hoe de dingen gaan verlopen. Dat is een hele prettige manier om dingen te organiseren. Op zoek naar de complementaire organisatie.”

WAARDE
DIVERSITEIT

DE VRIJWILLIGER

De vrijwilliger verzorgt de activiteiten voor de leden van de dorpscoöperatie. Het is de uitvoerder van de taken. De vrijwilliger wordt in Lierop Leeft gezien als onmisbaar en met een groot hart. De vrijwilliger is sociaal, zorgzaam en betrokken.

De waarden van de vrijwilliger

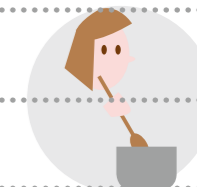
- **RUIMTE OM TE ONTWIKKELEN**
- **ONZE DORPSGENOTEN**
- **DIVERSITEIT**

“Ik zag het spandoek hangen, Lierop Leeft. Ik vroeg me af wat dat nou zou inhouden. Ik kom zelf uit de zorg. Toen ik hoorde van de doeleinden, dacht ik: dat wil ik wel. Wat is er nu mooier dan mensen helpen en ze laten genieten en ze laten zien dat je er voor hen bent? Ik geniet er iedere middag van als ik hier ben. Dan geniet ik van de gezichten van de mensen.”

[MEER VERHALEN >](#)

DE VRIJWILLIGER > VERHALEN

WAARDE
DIVERSITEIT

GEWOON DOEN!

Verteld door een vrijwilliger

“De afkomst van de vrouwen die vrijwilliger zijn bij de dagbesteding is totaal verschillend. Toch hebben wij elkaar hard nodig om de verschillende kwaliteiten van elkaar te gebruiken voor de mensen die dagbesteding ontvangen. We trekken ze letterlijk uit huis en ontzorgen zo heel veel mantelzorgers. We zijn ook preventief bezig, dat is een investering waard.”

WAARDE
RUIMTE OM TE
ONTWIKKELEN

OUDEREN VOOR OUDEREN

Verteld door een vrijwilliger

“We hebben er mensen bij die vrij dement zijn. Een meneer moet ik echt letterlijk uit de stoel trekken om hier mee naartoe te krijgen. Maar dan wint hij bijvoorbeeld met sjoelen en komt hij thuis met zo'n smile. Schitterend als je met zoiets simpels iemand zo blij kunt maken.”

COMPETITIE VAN LIEROP T.O.V. ANDERE GEMEENTE

Verteld door een bestuurder van Lierop Leeft

“In Mierlo waren ze eigenlijk wel heel jaloers op wat er in zo'n klein rotdorp allemaal gebeurde. Later bleek ook dat dat ergens vandaan kwam. Dat is die autonome drang om als klein dorp te laten zien dat hier echt iets gebeurt en dat we eigenlijk niemand anders nodig hebben. Ja, dat heb ik aan den lijven gemerkt en de coöperatie is daar natuurlijk een voorbeeld van. Mensen van buitenaf worden wel kritisch getoetst, niet met argwaan, maar ze moeten wel iets te bieden hebben. Dat wordt anders ook wel op een slimme manier kenbaar gemaakt. Er moeten binnen de coöperatie ook karakters zitten die dat kunnen”

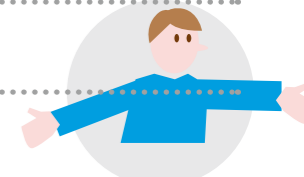
VRIJWILLIGERS IN DEZE TIJD

Verteld door een werkgroeplid

“Van deze tijd wordt gezegd dat we geen mensen meer hebben die voor elkaar iets willen doen. Ik denk dat in Lierop echt wel zichtbaar is dat het anders kan. Er zijn toch altijd vrijwilligers die opstaan. We hebben met een paar mensen het huiskamerproject opgezet. Binnen no-time was het opgestart en we draaien nu al een paar maand. In deze tijd is dat dus toch nog mogelijk. Dat vind ik heel geweldig. Dat mensen nog heel graag voor elkaar klaar willen staan. Ik hoop dat de jeugd het dadelijk over gaat nemen.”

WAARDE
ONZE
DORPSGENOTEN

DE EXTERNEN

De externe partijen waar Dorpscoöperatie Lierop Leeft mee te maken heeft zijn voornamelijk de professionele zorg- en welzijnsorganisaties in de buurt en de gemeente. De externen hebben een kritische blik op de ontwikkelingen rondom Lierop Leeft en vragen zich af wie welke taken heeft en wie wat betaalt.

De waarden van de werkgroepen:

- DIVERSITEIT
- LEF, DURF, KRITISCH
- DICHTBIJ

“Vlinders worden écht mooi als je ze de ruimte geeft te ontplooiën. Tegelijkertijd is dat toch wel een dilemma voor ons als gemeente. Je moet vertrouwen hebben in de rups en de cocon om uiteindelijk tot een prachtvlinder uit te kunnen groeien. Vanuit de gemeente denken we soms: Ho, ho, ho, waar vliegen ze naartoe en past dat dan nog in waar wij mee bezig zijn? Als je lef hebt, dan kan het heel mooi veelzijdig zijn.”

[MEER VERHALEN >](#)

ONTDEKKINGSTOCHT

Verteld door een gemeente-ambtenaar

“Ik zie de dorpscoöperatie op dit moment ook wel als een ontdekkingstocht. Die allerlei dingen aan het doen is en vooral heel kritisch kijkt of dit is wat we willen en of dit past in ons Lierop. Of we moeten doorzetten of het weer moeten afstoten. Die ontdekkingstocht, dat creatieve proces is volgens mij ook de dorpscoöperatie.”

WAARDE
LEF, DURF EN
KRITISCH

DE GEMEENTE MOET LOS DURVEN LATEN

Verteld door een bestuurder van Lierop Leeft

“Wij hebben denk ik helemaal geen slechte bestuurder of slechte ambtenaren. Maar het gebied wordt toch wel heel snel afgebakend. Terwijl juist een burger-initiatief er toe moet leiden dat de gemeente zegt: daar moeten wij hartstikke blij mee zijn, dat zij de zaken willen oppakken die wellicht anders kunnen. Wij werken veel dichterbij de burger. Het gaat ons er om dat mensen hier lang, veilig en prettig kunnen blijven wonen. Daarbij is die laagdrempeligheid en bereikbaarheid van het grootste belang. Binnen de gemeente zijn er ook wel mensen die dat zien, maar het vergt nog wel wat overtuigingskracht om dat, om dat bij iedereen goed te laten landen. Daar is nog wel een wereld te winnen.”

WAARDE
DIVERSITEIT

DICHTBIJ HULP

Verteld door een vrijwilliger

“Een zus van mij had krukken nodig voor een heupoperatie. Ze werden dezelfde middag gebracht. Nu kunnen mensen 24 uur per dag een beroep doen op de uitleen. Heel praktisch, snel en dichtbij. Ik vind het geweldig. Dat zijn hele kleine dingen, maar heel erg belangrijk.”

WAARDE
DICHTBIJ

WIN-WIN

Verteld door een bestuurder van Lierop Leeft

“Tijdens één van de eerste avonden hebben we gefilosofeerd of we de zorg niet vanuit Lierop kunnen bieden. Toen zat er ook een aantal mensen bij van de grote zorginstellingen in de gemeente. Dat gaf toch frictie en volgens mij is dat ook niet helemaal goed gekomen. Daar moet je mee oppassen. Omdat we een dorpscoöperatie zijn die heel breed is, worden we vaak als concurrenten gezien. Terwijl het in feite een win-win situatie zou moeten zijn.”

OVER WIJZELF ZORGCÖOPERATIE ZOETERMEER

De dynamische stad Zoetermeer in Zuid-Holland is in 1962 aangewezen als groeikern om aan de grote behoefte van huisvesting te voldoen. In 2015 telt Zoetermeer zo'n 125.000 inwoners en 140 nationaliteiten. Zoetermeer profileert zich als ICT-stad.

Die ICT-profilering komt ook terug in het initiatief Wijzelf Zorgcoöperatie Zoetermeer die inwoners van Zoetermeer via een website de mogelijkheid biedt om zelf hulp en zorg te regelen. De twee initiatiefnemers richtten medio 2013 de Zorgcoöperatie Wijzelf Zoetermeer op. Via een website kunnen verschillende soorten hulp gevraagd en/of aangeboden worden, zoals huishoudelijke hulp, klussen in en om huis, tuinklussen, burenhulp en persoonlijke verzorging.

“Zorgcoöperatie Wijzelf Zoetermeer heeft als doel mensen zelf hun zorg of hulp te laten regelen via een online platform. Veilig en zonder juridische en fiscale risico's. We willen mensen in staat stellen zelfstandig te wonen, te leven én te genieten van het leven. Daar doen we het voor.”

De zorgcoöperatie treedt als tussenpersoon op en draagt bij aan de zelfregie van de zorgvrager die zelf de (duur van de) zorg en de aanbieder en kan kiezen.

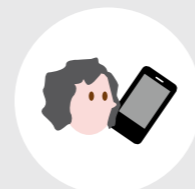
“De mogelijkheid om zelf je zorgbehoefte te bepalen, zelf te beslissen wat je wanneer nodig hebt en wat je ervoor wilt betalen, spreekt me aan.”

DE 5 BELANGRIJKE WAARDEN VAN WIJZELF ZORGCÖOPERATIE ZOETERMEER:

- **Wij samen;** Samen optrekken in vraag en antwoord. Met oog wat er om je heen gebeurt.
- **Zelfregie;** Ook al ben je senior, je regelt het zelf en je doet mee.
- **Innovatief;** Het is een uitdaging om een eigentijds pad in te slaan.
- **Voor elkaar;** Voor elkaar en met elkaar hebben wij de zorg voor elkaar.
- **Betrouwbaarheid;** Het bieden van warmte en een beschermd gevoel.

Vilans haalde via een online tool en een bijeenkomst verhalen op bij initiatiefnemers, bestuurders, vrijwilligers, (zorg)aanbieders en zorgvragers. Naast de verhalen werden vier kenmerkende personages uit het initiatief geschetst: de bestuurder, de aanbieder, de zorgvragers, de externen. Zij vertellen hun verhalen aan de hand van de voor hen drie belangrijkste waarden van het initiatief.

LEES DE VERHALEN VAN ZOETERMEER:

DE BESTUURDER

DE AANBIEDER

DE ZORGVRAGER

DE OMGEVING

DE WAARDEN VAN WIJZELF ZORGCÖOPERATIE ZOETERMEER

VOOR ELKAAR

Voor elkaar en met elkaar hebben wij de zorg voor elkaar.

WIJ SAMEN

Samen optrekken in vraag en antwoord. Met oog wat er om je heen gebeurt.

BETROUWBAARHEID

Het bieden van warmte en een beschermd gevoel.

INNOVATIEF

Het is een uitdaging om een eigentijds pad in te slaan.

DE BESTUURDER

DE ZORGVRAGER

DE AANBIEDER

DE OMGEVING

ZELFREGIE

Ook al ben je senior, je regelt het zelf en je doet mee.

INNOVATIEF

Het is een uitdaging om een eigentijds pad in te slaan.

WIJ SAMEN

Samen optrekken in vraag en antwoord. Met oog wat er om je heen gebeurt.

INNOVATIEF

Het is een uitdaging om een eigentijds pad in te slaan.

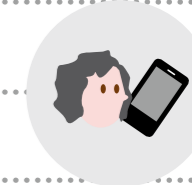
ZELFREGIE

Ook al ben je senior, je regelt het zelf en je doet mee.

VOOR ELKAAR

Voor elkaar en met elkaar hebben wij de zorg voor elkaar.

DE BESTUURDER

De bestuurder in Zoetermeer is communicatief vaardig, spreekt met de leden, aanbieders, andere bestuurders en externen. De bestuurder helpt de leden met het gebruiken van moderne technologie en houdt digitaal en persoonlijk de vraag en het aanbod van Wijzelf onder de loep.

De waarden van de bestuurder:

- WIJ SAMEN
- ZELFREGIE
- INNOVATIEF

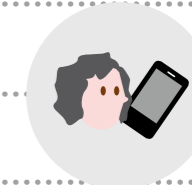

“Er wordt toegezien door een bestuur of de aanbieders betrouwbaar zijn en ze vertegenwoordigen de zorgvragers.”

“Als bestuurslid kan ik bovendien meesturen om het concept tot een succes te maken. Niet alleen in bestuurlijke zin, maar ook luisterend naar vragers en verleners; oftewel denkend vanuit de doelgroepen.”

[MEER VERHALEN >](#)

WAARDE
WIJ SAMEN

TERUG IN HET LEVEN VAN ALLEDAG

Verteld door een bestuurder van Wijzelf en tevens zorgvrager

“Wijzelf Zorgcoöperatie Zoetermeer heeft het een en ander in mij wakker geschud. Zo zijn we samen gaan werken met de GGZ-instelling. Je hoort wel eens dat jonge mensen voor de rest van hun leven zijn afgekeurd. Er mee in aanraking komen was een totaal andere ervaring voor mij. Een jonge vrouw van 32 jaar heeft een klein jaar bij mij thuis gewerkt. Ze gaat nu verhuizen naar een andere stad. Jammer voor Wijzelf en voor haar. Het werken met haar heeft mij meer inzicht gegeven hoe jonge mensen al aan de kant van de maatschappij terecht kunnen komen. Dat je zo blij kan zijn om weer in de maatschappij terug te keren en dat het contact met nieuwe mensen zo’n enorme hulp kan zijn in je verdere ontwikkeling was mooi om te zien. Aan de andere kant was het ook soms lastig om deze vrouw te begeleiden en in het werkproces te krijgen. Voor beide dus een goede ervaring en voor mij zeker een eyeopener.”

KAARTJE MET KERST

Verteld door een bestuurder van Wijzelf

“Meneer merkte op dat we met de kerst niks gedaan hadden. Dat we geen kerstkaartje gestuurd hadden. Waarom hij niks van ons had gehoord, want hij geeft zijn aanbieders wel een cadeautje voor de kerst. We denken nu na hoe we dat beter kunnen doen. Dat we een soort vereniging worden, een betrokken club. Ik weet niet of dat gaat lukken.”

DANSEN MET MIJN PATIËNTEN

Verteld door een bestuurder van Wijzelf

Ik ben hier ingestapt, omdat ik de keuze van de mensen geweldig vond. Continu vergaderen, computerwerk, niet langer dan vijf minuten de tijd om steunkousen aan te trekken: ik heb de meest belachelijke regels meegemaakt in de praktijk. Daarom vind ik het een verademing om de zorg zo met elkaar te delen. Dat is mijn drijfveer. Ik ben helemaal weg van Wijzelf. De zorg is zoals het zou moeten zijn. De zorgvrager die vraagt en de zorgaanbieder die sluit aan. Ik noem dat dansen met mijn patiënten en dat is wat hier mogelijk is.”

WAARDE
ZELFREGIE

WAARDE
INNOVATIEF

OUD EN NIEUW MET ELKAAR VERENIGEN

Verteld door een bestuurder van Wijzelf

“Het is heel goed dat we met nieuwe instrumenten proberen op de markt wat te doen. Toch is de persoonlijke benadering naar de doelgroepen toe belangrijk. Dat we hierin nog stappen maken om ze persoonlijk te blijven benaderen. Het zijn natuurlijk vooral de ouderen die onze doelgroep zijn.”

TOEKOMST

Verteld door een bestuurder van Wijzelf

“Een mevrouw vond het keukentafelgesprek beter. Een ander vond dat we te weinig mensen hebben voor complexe zorg. Dat intrigeert me. Daar zou ik verder op in willen gaan. Als ik kijk naar de toekomst, dan moeten we daar aandacht aan besteden.”

DE AANBIEDER

Deze aanbieder is de ideale aanbieder volgens Wijzelf Zorgcoöperatie Zoetermeer. De persoon is communicatief vaardig en is betrokken met de cliënten. Verder kan deze persoon duidelijke grenzen aangeven wat zich uit in het zelf invullen van de agenda, ook wel zelfregie genoemd. De persoon is stipt, heeft een groot hart en heeft een telefoon in de hand, aangezien de communicatie van Wijzelf voornamelijk digitaal gaat.

De waarden van de bestuurder:

- **INNOVATIEF**
- **VOOR ELKAAR**
- **BETROUWBAARHEID**

“Wat mij opvalt is dat de aanbieders allemaal mensen zijn die graag iets voor een ander willen doen en niet speciaal heel veel geld willen verdienen. Ze zijn echt allemaal heel persoonlijk.”

WIJZELF EN IKZELF

Verteld door een aanbieder

“De aard van mijn werkzaamheden is in de tussentijd gewijzigd. Ik ben nu, naast huishoudelijke hulp, ook een persoonlijk assistent en verricht administratieve ondersteuning, doe boodschappen die AH niet levert, geef hulp bij internet, denk mee en biedt een luisterend oor. Ik ben Wijzelf dankbaar voor de middelen die zij mij geboden hebben om werk te vinden. En daarmee een doel, wat mij iedere dag motiveert. Uiteraard ben ik ook de opdrachtgevers erkentelijk voor de kansen die zij mij geboden hebben en de waardering die zij uitgesproken en op schrift gesteld hebben.”

[MEER VERHALEN >](#)

SNEL ACTIE ALS ER IETS IS

Verteld door een aanbieder

“Het is bijzonder prettig dat er snel actie wordt ondernomen als er iets is. Zelf kon ik een aantal keren niet bij ‘Mijn Wijzelf’ komen en dat is snel verholpen. Ik heb vandaag pas voor het eerst via Wijzelf gewerkt, dus daarover kan ik nog weinig zeggen. Wel is het prettig dat het geld van te voren overgemaakt moet worden en dat ik het nadat ik voor de opdrachtgever naar tevredenheid heb gewerkt, het desbetreffende bedrag ontvang.”

WAARDE BETROUWBAARHEID

NIET WIJZELF, MAAR DIT KEER MIJZELF

Verteld door een zorgvrager

“Sinds ongeveer negen maanden ben ik lid van Wijzelf Zorgcoöperatie. Ik vind het prettig om via Wijzelf iemand bij mij in huis werkzaamheden te laten doen. Het geeft een vertrouwd gevoel. Het is ook fijn als er problemen zijn van beide kanten, dat je terug kunt vallen of om raad kunt vragen bij een instantie.

Ik ben met de eerste dame die hier kwam kennismaken in zee gegaan en ze komt hier nog. Ook als ik met vakantie ben komt ze. Het geeft je een veilig gevoel als je iemand van Wijzelf Zorgcoöperatie als hulp hebt. Ik ben heel tevreden. Ik kan het iedereen aanraden.”

WAARDE INNOVATIEF

EEN VERNIEUWEND BETAALBAAR ZORGCONCEPT

Verteld door een aanbieder

“Als ik over Wijzelf vertel, doe ik dat met veel enthousiasme. Omdat ik in het concept geloof. Ik ben 45 jaar in de gezondheidszorg werkzaam geweest bij verschillende organisaties. In de loop van die jaren heb ik met name thuiszorg-organisaties log, groot en onpersoonlijk zien worden. Wijzelf biedt de mogelijkheid om snel en efficiënt de zorg aan te bieden of te reageren op een zorgvraag. Het is echt een overeenkomst tussen cliënt/hulpvrager en hulpverlener. Bij ziekte kan de hulpvrager vervanging zoeken bij Wijzelf, zodat de continuïteit ook geregeld is. De betalingen lopen vlekkeloos. Bij problemen met de site wordt er snel gereageerd. Als cliënt heb je het gevoel dat het geld ook daadwerkelijk aan de zorg wordt besteed. Geen te veel betaalde bestuurders. De tijd van de zorg is goed te bepalen tussen zorgvrager en hulpverlener. Voor beiden comfortabel. Je krijgt echt een band met de cliënt en je voelt je niet opgejaagd, omdat je een organisatie in je nek voelt hijgen. Ik vind het top.”

WAARDE VOOR ELKAAR

LUXE BAAN

Verteld door een aanbieder

“Het gaat niet vlug vandaag. De mevrouw die ik verzorg heeft niet zo’n goede dag. Lopen gaat moeizaam en ze vergeet steeds dat ze haar ene been voor haar andere moet zetten. Het duurt wat langer allemaal, maar uiteindelijk zit ze fris gewassen aan tafel. Terwijl ik een kop koffie inschenk, zie ik dat het al ruim over de ingeplande tijd is. Heerlijk dat ik die tijd ook gewoon kan nemen! Bij het weggaan vraag ik of ik morgen wat later kan beginnen en dat is geen probleem. Thuisgekomen kan ik meteen mijn werk declareren en ik weet dat ik binnen drie dagen het geld op mijn rekening heb staan. De luxe van zelfstandig werken, zelf kiezen waar en wanneer ik werk en nooit gedoe om je geld...geloof niet dat ik snel weer het reguliere arbeidsproces in wil.”

DE ZORGVRAGER

Wijzelf Zorgcoöperatie Zoetermeer beschrijft drie typen zorgvragers. Vragers die druk zijn met werk en daarom huishoudelijke hulp vragen. Vragers die fysiek niet de mogelijkheid hebben tot huishoudelijke taken en daarom hulp vragen. En vragers die wel hulp willen, maar het proces van Wijzelf niet begrijpen.

De waarden van de zorgvrager:

- **INNOVATIEF**
- **VOOR ELKAAR**
- **ZELFREGIE**

“Het lastige is dat sommige ouderen nog geen toegang hebben tot internet en dan moeten andere familieleden dat weer van ze overnemen om de zaken te regelen. Dat maakt het dan soms weer wat onhandig.”

“Ik zet Wijzelf in voor mijn hulp in de huishouding. Daarmee heb ik het goed geregeld. Fiscaal klopt het allemaal; dat vind ik heel belangrijk. Ik doe ook wel eens beroep als mijn strijk tot aan het plafond ligt. Als ik echt even iemand extra moet hebben om te helpen, omdat ik er anders niet doorheen kom.”

[MEER VERHALEN >](#)

WAARDE
VOOR ELKAAR

WIE WIL MET MIJN OMA RUMMIKUBBEN?

Verteld door een zorgvrager

“Ik was op zoek naar een betrouwbaar persoon die mijn oma wat gezelschap kon houden. Met een heel kleine familie waren onze bezoeken naar mijn idee onvoldoende frequent. Daar voelde ik me rot over, maar door werk en gezin was het moeilijk de frequentie te verhogen. Ik kwam in contact met Wijzelf en vond een dame die iets meer dan een jaar op dinsdagmiddag spelletjes met mijn oma deed, met haar thee dronk, enz. Ik was heel blij met haar! Door andere werkzaamheden werd het haar teveel. Nu ga ik via de site op zoek naar een nieuw iemand.”

WAARDE
INNOVATIEF

WAARDE
ZELFREGIE

**PASSEND CONCEPT IN EEN VERANDERDE ‘ZORG’
OMGEVING**

Verteld door een zorgvrager

“Mijn ervaring is gebaseerd op mijn bevindingen die ik heb als vriendin en mantelzorger van twee oudere vriendinnen. Vanuit mijn werksituatie ben ik in contact gekomen met Wijzelf Zorgcoöperatie en vanaf het begin ben ik enthousiast over dit concept. De mogelijkheid om je eigen zorgvraag te kunnen formuleren om op deze wijze zolang als mogelijk is je eigen regie te behouden is belangrijk. De zorgvraag die wij plaatsten omvat zoveel dat dit niet past in een concept van bestaande zorgorganisaties. Het gaat om deels zorg, deels begeleiding en deels huishoudelijke zorg. Als cliënt/mantelzorg kun je exact omschrijven wat je vraag is en de zorgverlener kan hierop reageren. Als cliënt heb je de mogelijkheid, zonder ingewikkelde constructies, die zorgverlener te kiezen die het beste past bij jouw situatie en jouw vraag. Kortom: een vernieuwend concept dat past in deze tijd met veranderde zorgvragers die naast het zolang mogelijk zelfstandig te willen wonen ook de eigen regie willen behouden.”

WIJZELF: HELEMAAL VAN NU EN VOOR DE TOEKOMST

Verteld door een zorgvrager

“Ik vind het een voorbeeld van organiseren in de dynamiek van deze tijd: flexibel en op maat met de basishulp (vraag en aanbod verbinden, juridische en financiële aspecten regelen, feedback via vragers, check van aanbieders) via een digitaal platform. In organisaties met oude structuren loop ik vast in procedures en regels, bij Wijzelf regelen aanbieders en vragers alles... zelf! In deze tijd wonen familieleden niet meer met elkaar in dezelfde buurt, dezelfde stad of hetzelfde land. Met het platform van Wijzelf kunnen we onafhankelijk van plaats zorg of hulp regelen voor elkaar. Mij helpt het zorg/hulp voor mijn ouders te organiseren. Aanbieders bepalen zelf hoe zij bijdragen aan de samenleving, met welke activiteit, voor hoeveel tijd, op welke moment en tegen welke prijs/voldoening. Een ander positief aspect vind ik dat de reden van de vraag wegvalt. Je hoeft niet ‘ziek’ te zijn om ‘hulpbehoevend’ te zijn. Je mag ook zorg/hulp vragen op een bepaald gebied omdat je andere dingen beter kunt of liever doet. De prijsverschillen zijn groot, dat is interessant en ik ben benieuwd hoe dit zich gaat ontwikkelen. De ene aanbieder is handiger met het verwerken van de informatie op de website en gebruiken van het platform dan de ander. Over het algemeen vind ik de reactiesnelheid van aanbieders traag. Velen reageren helemaal niet. Daarmee krijg ik geen zicht hoe mijn vraag over komt. Mijn ouders hebben geen internet, voor hen is het een raadselachtig medium. Een volgende generatie ouderen kan via Wijzelf echt zelf zorg organiseren!”

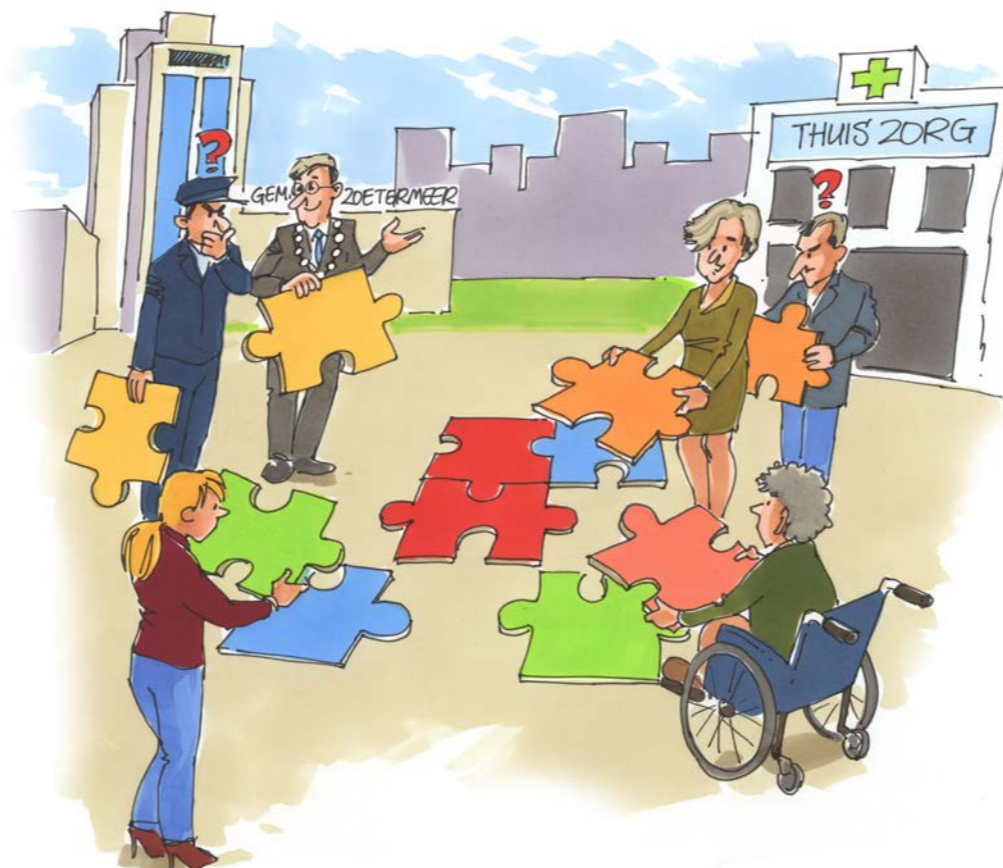

DE OMGEVING

De omgeving is door de betrokkenen beschreven als de externe partijen zoals de gemeente of lokale overheid en de thuiszorg. De omgeving is de wereld waarin Wijzelf Zoetermeer functioneert en waar ze te maken krijgen met wetten, regelgeving en andere partijen, maar ook met enthousiasme. De vraag die nog beantwoord moet worden is "Wat kunnen we voor u doen?". De puzzel tot samenwerking moet nog gelegd worden.

De waarde van de omgeving:

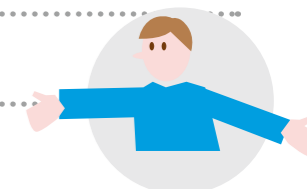
- **WIJ SAMEN**

"Ik ben niet van Wijzelf, maar een ketenpartner. Wat ik bijzonder vind aan deze organisatie is dat het juist de verbinding zoekt met allerlei andere organisaties die er ook al zijn in Zoetermeer. Om niet allemaal zelf het wiel uit te vinden, maar te kijken waarin je elkaar kunt ondersteunen en je de 1 + 1 = 3 kunt maken. Dat vind ik wel bijzonder aan deze organisatie."

[MEER VERHALEN >](#)

OVERHEIDSBELEMMERINGEN

Verteld door bestuurders van Wijzelf

MENSEN DE GELEGENHEID GEVEN OM HUN LEVEN ZELF IN TE DELEN

“Ik heb ervaren dat er grenzen zijn waar je wel of niet kan helpen. Iemand die een PGB heeft en die graag hulp heeft, maar de kostendeclaratie niet via ons kan doen bijvoorbeeld. Er zijn altijd van die regeltjes waar je tegen aan loopt. Dat beperkt hen om op die manier hun werk zelf te laten registreren. Het beperkt ook de organisatie om daar het een en ander aan te kunnen doen. Of het nu de aanbieder is of de vrager. Geef de mensen de gelegenheid om hun leven zelf in te delen. Naar wat ze zelf belangrijk vinden.”

**HOE GOED JE OOK JE BEST BLIJFT DOEN,
OVERHEIDSBELEMMERINGEN BLIJVEN BESTAAN**

De overheid heeft met de PGB de ruimte om het zelf te regelen enorm ingeperkt door de sociale verzekeringsbank in te schakelen. Dat is een belemmering en die horen we vaker. Het is een grote doelgroep die je kwijt raakt. Maar de zelfregie wordt belemmert en dat vind ik zo triest. Ze waren gewend aan een bepaalde keuzevrijheid en dat gaat niet meer. Het gaat vanzelf veranderen, dit duurt niet lang hoop ik.”

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1. ONDERZOEKSMETHODE

ONDERZOEKSVRAAG: Wat zijn de kernwaarden van burgerinitiatieven, gericht op zorg- en welzijnsvraagstukken, bekeken vanuit verschillende perspectieven van betrokken groepen?

AANLEIDING: Vilans volgt burgerinitiatieven in zorg en welzijn en brengt deze in kaart. Dit onderzoek is een vervolg op het onderzoek 'burgerinitiatieven in zorg en welzijn voor dummies' en geeft inzicht hoe de initiatieven werken en waar ze op 'drijven'.

ONDERZOEKSEENHEDEN: We onderzochten de verschillen en overeenkomsten tussen en de verschillende perspectieven van twee burgerinitiatieven: Dorpscoöperatie Lierop Leeft en Wijzelf Zorgcoöperatie Zoetermeer (multiple-case study).

ONDERZOEKSPOPULATIE: Bestuursleden/ initiatiefnemers, vrijwilligers/aanbieders, zorgvragers en betrokken gemeenteambtenaren

ONDERZOEKSMETHODE: Narratief onderzoek

2. DATA VERZAMELEN

FASE 1 VERHALEN OPHALEN

Deelnemers vertelden verhalen over hun ervaringen met het betreffende burgerinitiatief. Door het ophalen van de verhalen kwamen onderliggende gedachten en ideeën naar boven.
ZOETERMEER: digitale vragenlijst en bijeenkomst met 30 betrokkenen
LIEROP: bijeenkomst met 18 deelnemers

FASE 2 DUIDEN VAN VERHALEN

Toelichting, net als bij fase 1
ZOETERMEER: bijeenkomst met 9 betrokkenen
LIEROP: bijeenkomst met 21 betrokkenen

3. RESULTATEN

171 VERHALEN verteld door 18 betrokkenen van Lierop en 30 betrokkenen van Zoetermeer

8 ARCHETYPES waarvan 4 kenmerkende personages per initiatief zijn geschetst

21 WAARDEN die later zijn later geprioriteerd naar belangrijkheid (Lierop 14 waarden en Zoetermeer 7 waarden)

CONCLUSIE

In dit verhalenboek presenteren we de verhalen, geschetste personages en de drie meest belangrijke waarden van betrokkenen van de burgerinitiatieven Dorpscoöperatie Lierop Leeft en Wijzelf Zorgcoöperatie Zoetermeer. In totaal haalden we 171 verhalen, 8 kenmerkende personages en 21 waarden op via narratief onderzoek bij vier groepen; bestuurders/ initiatiefnemers, vrijwilligers/aanbieders, zorgvragers en gemeenteambtenaren. De verhalen geven inzicht in de ervaringen en inspireren bij verdieping in de waarden. De waarden laten de overeenkomsten en verschillen tussen de groepen zien. De kenmerkende personages geven inzicht in het perspectief van de betrokkenen ten opzichte van het burgerinitiatief.

De twee burgerinitiatieven in Lierop en Zoetermeer zijn uniek, maar in dit onderzoek zien we voornamelijk overeenkomsten. De besturen van beide burgerinitiatieven hebben waarden geprioriteerd die gericht zijn op stimulatie, zelfsturing en welwillendheid. Opvallend is dat er geen tegengestelde waarden zijn benoemd door de verschillende groepen binnen de burgerinitiatieven of tussen de twee burgerinitiatieven. Dit betekent dat de waarden elkaar overlappen en niet met elkaar concurreren. Ze zijn gericht op groei en ontwikkeling van het burgerinitiatief.

Narratief onderzoek bleek een intensieve maar doeltreffende methode om vanuit nieuwe samenwerkingen en in verschillende groepen ervaringen op te halen, te analyseren en hierover met elkaar in gesprek te gaan. Het gezamenlijk benoemen van ervaringen en waarden door de groepen bleek ondersteunend aan bestaande en nieuwe samenwerkingsrelaties.

De deelnemers waren heel enthousiast over de interactieve en groepsgerichte onderzoeksmethode. De overeenkomsten en verschillen tussen groepen betrokkenen kunnen verder ontwikkeld worden en zijn belangrijk voor de verdere samenwerking tussen burgerinitiatieven, de gemeente en andere betrokken organisaties.

“Wat ik opvallend vind zijn de bijzondere verhalen achter de mensen die bij ons ingeschreven staan. Hierdoor worden we nog bewuster en krijgen we meer waardering voor het werk dat aan alle kanten verzet wordt. De vernieuwingsdrang is groot en het onderzoek helpt mij met wat meer afstand te kijken naar het invullen van onze taken. De verwachting is dat we hierdoor onze energie beter kunnen benutten en naar buiten kunnen brengen wat we voor ogen hebben. Daarnaast wordt langzaam zichtbaar hoe we met de organisaties om ons heen willen omgaan. Al deze dingen bepalen hoe we ons doel kunnen bereiken.”

[Liedy ten Hoopen, bestuurder Wijzelf Zorgcoöperatie Zoetermeer]

COLOFON EN LITERATUUR

VILANS

Vilans, kenniscentrum langdurende zorg
Postbus 8228
3503 RE Utrecht
Catharijnesingel 47
3511 GC Utrecht
T (030) 789 23 00
info@vilans.nl
www.vilans.nl
Twitter (#VilansNL) / LinkedIn / Facebook @vilans.nl

OVER DE AUTEURS

Dieke Felixdal – de Jong is adviseur Innovatie & Onderzoek en werkt als onderzoeker op het thema lokaal organiseren.

Natascha van Vooren is masterstudent Gezondheidswetenschappen en was als stagiaire betrokken bij dit project van Vilans.

Floor de Jong is adviseur Innovatie & Onderzoek en kijkt als sociologe naar de veranderingen en de toekomst van de Nederlandse zorgende samenleving.

Evianne Wijenberg is Gezondheidswetenschapper en was als adviseur Innovatie & Onderzoek betrokken bij dit project van Vilans.

Sven Turnhout is expert Innovatie & Onderzoek en geeft sturing aan projecten binnen het thema lokaal organiseren.

Mirella Minkman is programmaleider Innovatie & Onderzoek en expert onderzoeker op het thema integrale zorg.

BEDANKT!

Wij bedanken de betrokkenen van Dorpscoöperatie Lierop Leeft en Wijzelf Zorgcoöperatie Zoetermeer voor het delen van hun waardevolle verhalen. Speciale dank gaat uit naar de bestuursleden van de initiatieven die lef toonden door samen met ons op innovatief onderzoek uit te gaan.

EXPERT NARRATIEF ONDERZOEK

Jochum Stienstra, www.ferro-explore.nl

VORMGEVING

Taluut, www.taluut.nl

ILLUSTRATIES

Kees Ariens, www.visualiser.nl

LITERATUUR

Jong, F. de, Felixdal, D.K., Turnhout, S.J.E. & Molenaar, A. (2015). Burgerinitiatieven in zorg en welzijn voor dummies. Verkregen op 11-08-2015, via <http://www.vilans.nl/docs/vilans/publicaties/burgerinitiatieven-in-zorg-en-welzijn.pdf>

Schwartz, S.H. (1994). Are there universal aspects in the structure and contents of human values? *Journal of Social Issues*, 50(4), 19-45.

Schwartz, S.H. (2012). An overview of the Schwartz theory of basic values. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1), 1-20.

Schwartz, S.H. & Bardi, A. (2001). Value hierarchies across cultures: taking a similarities perspective. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 32(3), 268-290.

Stienstra, J. & Noort, W. van der (2008). Loser, hero or human being. Are you ready for emergent truth? *Frontiers in research: co-creation, story telling and activation*. Amsterdam: ESOMAR.

Snowden, D.J. (2001). Archetypes as an instrument of narrative patterning. *Knowledge Management*, 5(4), 1-6.

Snowden, D. & Stienstra, J. (2007). Stop asking questions. Understanding how consumers make sense of it all. Amsterdam: ESOMAR.

Vilans. (2014, 07 10). Zorgcoöperaties op de kaart. Opgehaald van Vilans: https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=zynZppsJw9nc.kuw_ZfGDIcz0

Vulto, M. Goris, A. Jong, F. de (2014) Op naar 2022. Drie toekomstscenario's voor wijkgerichte zorg en ondersteuning. Utrecht: Vilans. Copyright Vilans, 2015

Copyright Vilans, 2015

